

#MeToo-discussie in Frankrijk

Ook in Frankrijk woedt een heftige discussie over #MeToo. Dit begon al 13 oktober met #Balacetonporc ('verlink je varken'). Behalve dat dit een oproep was om je ervaringen te delen, was het ook een oproep om de naam van de dader te noemen. Uitlopend op voor- en tegenstanders bij vrouwen en mannen die vrouwen aanklagen.

In de Nederlandse media wordt er begin januari in de media de nodige aandacht aan deze discussie vanwege een opiniestuk in Le Monde van een collectief van 100 vrouwelijke schrijvers, journalisten, actrices en andere professionals. Ze stellen dat de #MeToo uit de hand is gelopen. Tot de initiatiefnemers behoren de actrice Cathérine Deneuve en de schrijfster Catherine Millet, die furore maakte met een openhartig boek over haar uitbundige seksleven

Vanwege alle commotie die dit opiniestuk oplevert, biedt Catherine Deneuve haar excuses aan aan alle slachtoffers van seksueel geweld die zich aangevallen kunnen voelen door het opiniestuk in Le Monde en waarin de filmdiva met andere vrouwen stelde dat de #MeToo-beweging is uitgelopen op een heksenjacht tegen mannen.

Gaat Frankrijk het 'puriteinse' Amerika achterna? Of willen Deneuve en haar medestanders niet zien dat achter de Franse 'galanterie' een wereld van seksuele intimidatie schuil gaat? Mannen kunnen gebruik maken van Catherine Deneuves uitspraken betreffende het 'recht om vrouwen lastig te vallen'.

Franse vrouwen strijden om het 'ware' feminisme

En op 18 januari verschijnt een artikel over Franse mannen dat zij #MeToo-vrouwen aanklagen voor smaad.

<https://www.volkskrant.nl/buitenland/zo-verloopt-de-metoo-discussie-in-de-rest-van-de-wereld~a4534338/>

In een overzichtsartikel wordt aangegeven hoe in de rest van de wereld de #MeToo-discussie verloopt, o.a. in Brazilië, Zweden, Italië, Polen, Rusland, Engeland, België, Spanje, Zuid-Afrika, China,

Frankrijk - Omgangsvormen tussen man en vrouw ter discussie

Op 13 oktober 2017, twee dagen voor de eerste #MeToo-tweet van actrice Alyssa Milano, begon de Franse journalist Sandra Muller haar eigen twitteractie: #Balancetonporc ('verlink je varken'). Ze riep vrouwen op hun ervaringen met seksuele intimidatie te delen en ook, anders dan Milano, de naam van de dader te onthullen. Zelf 'verlinkte' ze haar vroegere chef Eric Brion, die tegen haar gezegd zou hebben: 'Jij hebt grote borsten. Jij bent mijn type. Ik kan je

de hele nacht laten klaarkomen.'

In het eerste weekend werd #Balancetonporc al 50 duizend keer gebruikt. Opvallend veel klagsters werkten in de politiek, bijvoorbeeld als assistent van een parlementariër, of bij de radio en televisie - milieus waarin twitter populair is. De meest prominente beschuldigde is islamoloog Tariq Ramadan, waartegen twee vrouwen een aanklacht wegens verkrachting hebben ingediend. Na de affaire-DSK is het tweede keer dat de Franse omgangsvormen tussen man en vrouw ter discussie staan. Zoals de actrice Isabelle Adjani zei: te veel mannen geloven dat seksuele toespelingen en handtastelijkheden tot het galante spel der verleidingskunst horen.

Peter Giesen

<https://www.volkskrant.nl/buitenland/-metoo-is-uit-de-hand-gelopen-stelt-collectief-van-vrouwelijke-schrijvers-journalisten-en-actrices-in-franse-krant-le-monde~a4556037/>

#MeToo is uit de hand gelopen, stelt collectief van vrouwelijke schrijvers, journalisten en actrices in Franse krant Le Monde

De #MeToo-beweging is uitgelopen op een heksenjacht tegen mannen. Feministische activisten maken onvoldoende onderscheid tussen verkrachting en onhandige versierpogingen. Mannen worden afgeschilderd als varkens, vrouwen als eeuwige slachtoffers. #MeToo dreigt te leiden tot een nieuwe vorm van puritanisme die de seksuele vrijheid in gevaar brengt.

Door: Peter Giesen 10 januari 2018, 11:30

Dit stelt een collectief van vrouwelijke schrijvers, journalisten, actrices en andere professionals in een opiniestuk voor Le Monde. Tot de initiatiefnemers behoren de actrice Cathérine Deneuve en de schrijfster Catherine Millet, die furore maakte met een openhartig boek over haar uitbundige seksleven.

Op zichzelf is het goed dat mensen zich bewust worden van seksueel geweld, zeker als dat plaatsvindt binnen een context van professioneel machtsmisbruik, schrijven de vrouwen. Maar #MeToo is uit de hand gelopen. Mannen worden beschuldigd of gestraft voor minieme vergrijpen als een hand op de knie, het stelen van een kus, het praten over 'intieme' zaken tijdens een zakelijk diner of het sturen van seksueel getinte boodschappen. Ze worden geacht publiekelijk berouw te tonen over 'misplaatst gedrag' dat tien, twintig of dertig jaar geleden heeft plaatsgevonden. Vrouwen die hierbij kritische kanttekeningen maken worden afgeschilderd als medeplichtigen en verraadsters.

Een onhandige versierpoging is nog geen seksueel geweld

Zo ontstaat een totalitair klimaat, aldus de opstellers van het opiniestuk. Een affiche met een naakt van Egon Schiele is al gecensureerd. Feministen eisten een verbod op een retrospectief van Roman Polanski, waarbij ze geen onderscheid maakten tussen de man en zijn oeuvre. Een academica noemde de film Blow Up van Michelangelo Antonioni 'misogyn' en 'inacceptabel'. Schrijfsters krijgen van hun uitgever het verzoek mannen minder seksistisch af te schilderen en de trauma's van vrouwen beter uit de verf te laten komen.

De filosoof Ruwen Ogier zei dat de vrijheid om te kwetsen onmisbaar is voor het artistiek proces. Analooq daaraan is de vrijheid tot ongepast gedrag onmisbaar voor de seksuele vrijheid, stellen de schrijvers van het opiniestuk. Een man moet een voorstel kunnen doen, een vrouw heeft de vrijheid om nee te zeggen. Een onhandige versierpoging is nog geen seksueel geweld. De opstellers zeggen zich niet te herkennen in een feminisme dat 'het gezicht aanneemt van haat tegen mannen en seksualiteit'. Ze waarschuwen voor een nieuw puritanisme dat vrouwen opsluit in de rol van prooi, 'arme kleine dingen onder de invloed van fallocratische demonen'.

'Embarmelijk'

Feministen reageerden meteen zeer kritisch op het stuk. Asia Argento, een van de vrouwen die filmproducent Harvey Weinstein van verkrachting beschuldigde, noemde het 'erbarmelijk'. Laurence Rossignol, de socialistische ex-minister van Vrouwenzaken, twitterde: 'Deze vreemde angst om niet meer te bestaan zonder de blik en de begeerte van mannen, die intelligente vrouwen ertoe drijft stommiteiten op te schrijven.'

<https://www.volkskrant.nl/4557115/>

Franse vrouwen strijden om het ware feminisme

Gaat Frankrijk het 'puriteinse' Amerika achterna?

Catherine Deneuve heeft haar excuses aangeboden aan alle slachtoffers van seksueel geweld die zich aangevallen kunnen voelen door een opiniestuk in Le Monde, waarin de filmdiva met andere vrouwen stelde dat de #MeToo-beweging is uitgelopen op een heksenjacht tegen mannen. Deneuve blijft overigens achter de inhoud van het stuk staan.

Door: Peter Giesen 15 januari 2018, 19:34

De actrice voelde zich genoodzaakt in actie te komen nadat een andere ondertekenaar van het stuk, de voormalige porno-actrice Brigitte Lahaie, op de radio had gezegd dat 'het mogelijk is klaar te komen tijdens een verkrachting'. 'Erger dan spugen in het gezicht van de vrouwen die deze misdaad hebben ondergaan', vond Deneuve. Verder herhaalde ze haar argumentatie:

#MeToo dreigt te ontaarden in een volksgericht tegen mannen, waardoor de seksuele vrijheid in gevaar komt.

Naar aanleiding van haar stellingname wordt in Frankrijk een bredere discussie gevoerd. Gaat Frankrijk het 'puriteinse' Amerika achterna? Of willen Deneuve en haar medestanders niet zien dat achter de Franse 'galanterie' een wereld van seksuele intimidatie schuil gaat?

Er bestaat zoiets als een eigen Franse seksuele traditie, vond ook Marlène Schiappa, de staatssecretaris voor Vrouwenzaken. 'We hebben in Frankrijk een heel eigen verhouding tussen mannen en vrouwen, die je amour à la française zou kunnen noemen. Wij houden ons het recht voor elkaar te kunnen verleiden.'

Geen interessante en beminnelijke uitwisseling zonder een intelligente vrouw die de conversatie voorziet en de toon regelt

Mona Ozouf

Die amour à la française heeft een lange traditie, schreef historica Mona Ozouf in *Les mots des femmes* uit 1995. Ozouf contrasteerde de Britse gentlemen's club met de Parijse salons uit de 18de eeuw, waar mannen en vrouwen mengden en op spirituele wijze discussieerden over de ideeën van de Verlichting. Die salons werden doorgaans geleid door rijke dames, zoals Madame De Ferrand of Madame De Staël. 'Geen interessante en beminnelijke uitwisseling, geen wederkerigheid zonder een intelligente vrouw die de conversatie voorziet en de toon regelt', aldus Ozouf. De Schotse filosoof David Hume noemde Frankrijk 'het vaderland van de vrouw'.

In de marge van het intellectuele debat werd het spel der verleiding met overgave gespeeld, waarbij buitenechtelijke verhoudingen voor kennisgeving werden aangenomen. Volgens Ozouf is zo een 'zachte' Franse vorm van feminisme ontstaan, waarbij mannen en vrouwen minder tegenover elkaar staan dan in de Verenigde Staten.

[Denis Baupin trad in 2016 af na beschuldigingen van seksuele intimidatie. © AFP](#)

Zo wordt de galanterie geassocieerd met de Verlichting, de romantiek van de Parijse salons, de heerlijke decadentie van de *Liaisons Dangereuses*. Volgens veel vrouwen wordt hier echter, naar goed Frans gebruik, een abstract ideaal bezongen zonder al te veel oog voor een veel prozaïscher werkelijkheid: Dominique Strauss-Kahn die ervan werd beschuldigd een kamermeisje in New York te hebben aangevallen, journalisten en parlementair medewerkers die klaagden over de seksuele intimidatie van politici, de talloze getuigenissen die los

kwamen na #MeToo en de Franse variant #balancetonporc ('verlink je varken').

Na de val van Strauss-Kahn in 2011 werd de hoop uitgesproken dat de Franse cultuur zou veranderen. Niettemin deden zich steeds opnieuw seksaffaires voor, waarbij galanterie maar al te vaak een voorwendsel bleek voor wangedrag. De groene afgevaardigde Denis Baupin noemde zichzelf een 'libertijn die het register van de verleiding bespeelt', maar werd ervan beschuldigd dat hij vrouwen klemzette tegen de muur om ze te zoenen en te betasten. In 2016 moest hij aftreden.

De verleiding is de kunst van het een voor een wegnemen van mogelijke misverstanden

Irène Théry

Het aanroepen van de galanterie vertroebelt de discussie, schreef de socioloog Irène Théry in Le Monde. 'Iedereen kent het onderscheid tussen verleiding en agressie', aldus Théry. De verleiding is geen onverhoedse hand tussen de benen. 'De verleiding is juist de kunst van het een voor een wegnemen van mogelijke misverstanden.' Ook staatssecretaris Marlène Schiappa vindt dat l'amour à la française heel goed kan worden gecombineerd met een streng optreden tegen seksuele intimidatie.

In Libération voerde schrijfster Leïla Slimani het debat terug naar de alledaagse werkelijkheid. Ze eiste de vrijheid om 's avonds over straat te lopen, al dan niet gekleed in minirok, om alleen op een terras te zitten, of een man te versieren en halverwege van gedachten te veranderen. 'Ik eis mijn vrijheid op zodat men geen commentaar geeft op mijn houding, mijn kleding, mijn gedrag, de vorm van mijn billen, de grootte van mijn borsten.' En ze hoopte dat haar zoon zou opgroeien tot een 'vrije man en geen roofdier dat bezeten wordt door oncontroleerbare driften. Een man die weet te verleiden op de duizend schitterende manieren die de mannen hebben om ons te verleiden.'

<https://www.volkskrant.nl/buitenland/franse-varkens-klagen-metoo-vrouwen-aan-voor-smaad~a4559128/>

Franse 'varkens' klagen #MeToo-vrouwen aan voor smaad

De Franse journaliste Sandra Muller is aangeklaagd wegens smaad, nadat ze op internet vrouwen opriep de namen van daders van seksueel wangedrag te onthullen. Ze lanceerde [in oktober](#) de hashtag #balancetonporc ('verlink je varken'), die meteen een doorslaand succes was.

Door: Peter Giesen 18 januari 2018, 16:37

Muller gaf zelf het voorbeeld. De televisiebaas Eric Brion zou tegen haar hebben gezegd: 'Jij hebt grote borsten, je bent mijn type, ik ga je de hele nacht laten klaarkomen.' Brion heeft haar nu aangeklaagd, hoewel hij de feiten erkent.

'Ik heb inderdaad deze misplaatste woorden gebruikt, tijdens een borrel waarop veel gedronken werd, heel laat in de avond, maar slechts een keer, ik hecht eraan om dat duidelijk te maken. Ik wil me zeker niet vrijpleiten van mijn lompheid van toen. Ik herhaal hier mijn excuses', schreef Brion in januari in een opiniestuk voor Le Monde.

De nu 51-jarige Brion vindt echter dat hij onevenredig zwaar wordt gestraft voor zijn uitglijder van jaren geleden. Hij werkt tegenwoordig als freelance consultant, nadat hij onder meer de baas was geweest van een tv-kanaal voor paardensport. Sinds de tweet van Muller is zijn agenda leeg. Niemand huurt hem meer in. Zijn reputatie is verwoest, zei hij in het weekblad Le Point: 'Als je mijn naam googlet, kom je varken tegen'.

Hij eist nu 50 duizend euro voor geleden schade en 10 duizend euro voor advocatenkosten. Muller toonde zich niet onder de indruk: 'Ik voer deze strijd tot het einde en ik hoop dat het proces een gelegenheid zal zijn om een echt debat te voeren over de manieren om te strijden tegen seksuele intimidatie.' Ze suggereerde dat er meer vrouwen door Brion zijn lastiggevallen.

Muller is de tweede vrouw die in Frankrijk wordt aangeklaagd wegens smaad in de nasleep van #MeToo. De 83-jarige Pierre Joxe, minister onder president Mitterrand, heeft een aanklacht ingediend tegen de schrijfster Ariane Fornia (28). Zij beschuldigt hem ervan haar in 2010 betast te hebben tijdens een uitvoering in de Opera Bastille. Joxe ontkent.

Fransen vrouwen protesteren tegen seksuele intimidatie en seksueel misbruik in Marseille, 29 oktober 2017

'Shitty media men'-lijst een heksenjacht? Je zou het ook onmacht kunnen noemen

Nieuw venster

Loes Reijmer werpt in deze rubriek een blik op onlinecultuur.

Door: Loes Reijmer 12 januari 2018, 19:54

Ik liep toevallig net te mijmeren over de 'Shitty media men'-lijst toen een andere shitty man op straat gebruikmaakte van Catherine Deneuve's 'recht om vrouwen lastig te vallen'. Het was kwart voor 8 's ochtends en ik had snel wat aangeschoten om mijn dochter naar het kinderdagverblijf te brengen. De jongen achter me siste wat over 'schatje' en 'ziet er fris uit', waarop hij in het voorbijgaan wel geschrokken moet zijn van mijn verkreukelde vooraanzicht. Het was lachwekkend en ik probeerde er dan ook om te grinniken met het air van een Française, maar begreep toch niet echt het verband met mijn seksuele vrijheid [die de Franse briefschrijfters zeggen te verdedigen](#).

Waarschijnlijk heeft u nog niet veel gehoord over de 'Shitty media men', een lijst met beschuldigingen van seksueel machtsmisbruik van Amerikaanse mannelijke journalisten. Ik schrijf er hier toch over, omdat het mooi de dilemma's, dynamiek en oncontroleerbaarheid van online aanklachten illustreert. Het komt gevaarlijk dicht bij de heksenjacht waar critici van #MeToo - zoals deze week Deneuve en 99 andere Franse vrouwen - voor waarschuwen. Maar er zijn ook redenen om de lijst te verdedigen, zoals Amerikaanse vrouwelijke journalisten de afgelopen dagen deden op Twitter.

Na de onthullingen over Harvey Weinstein in oktober besloot een jonge journalist een spreadsheet te maken met daarin verhalen over misdragingen van mannen in de media. Vrouwen onderling waarschuwden elkaar al jaren voor deze figuren, ook wel 'het fluisternetwerk' genoemd. Door de lijst zouden vanaf nu ook degenen met minder toegang, bijvoorbeeld omdat ze net komen kijken in de journalistiek, op de hoogte zijn. Het Google Docs-bestand was niet openbaar, maar iedereen met de juiste link kon het anoniem bewerken. In de twaalf uur dat het document online stond, verschenen er meer dan zeventig beschuldigingen, waarvan veertien over serieuze aanranding of verkrachting. De journalist haalde de lijst offline toen ze hoorde dat de Amerikaanse site BuzzFeed erover ging schrijven. Inmiddels beschikte bijna iedereen in de Amerikaanse media al over de link, vrouwen én mannen.

Het document was juist niet bedoeld om gevolgen te hebben, niet om een wapen te zijn. Maar toen het publiek werd, zagen mensen het wel zo

Moira Donegan

Deze week trad de journalist met haar verhaal naar buiten, om voor te zijn dat Harper's Bazaar haar identiteit in een artikel zou onthullen. Het enige doel van de lijst was vrouwen waarschuwen, benadrukte Moira Donegan. 'Het document was juist niet bedoeld om gevolgen te hebben, niet om een wapen te zijn. Maar toen het publiek werd, zagen mensen het wel zo.' Sterker: de waarschuwingen werden een wapen. Altright-blogger Mike Cernovich loofde een

geldbedrag uit om de lijst in handen te krijgen en onthulde een paar namen. Het werd politiek, een middel om de progressieve media aan te pakken waarin de mannen werkzaam zijn. Uiteindelijk belandde het document zelfs op Reddit, Twitter en YouTube, uiteraard gadeslagen door juichende menigten.

'Ik was naïef', schrijft de journalist. Dat klopt. Ze koos voor een Google Docs-bestand omdat dat makkelijker toegankelijk zou zijn dan de fluisternetwerken. Maar het voordeel van internet, de laagdrempelige en snelle verspreiding, werkte hier als een boemerang. Met een klik op verzenden geef je de controle over een bericht uit handen en ben je overgeleverd aan wat anderen ermee doen. Anderen die misschien minder hebben met de regels die jij jezelf hebt opgelegd. [Toen columnist Sarah Sluimer in bedekte termen schreef](#) over een redacteur van een uitgeverij over wie geruchten gingen, werd hij op Twitter en GeenStijl al snel triomfantelijk bij naam genoemd.

Opvallend was dat zo veel mensen het deze week voor Donegan opnamen. In het artikel waarin ze zichzelf verdedigt, maakt ze dan ook een belangrijk punt: voor vrouwen zoals zij, nog aan het begin van hun carrière en dus kwetsbaar, zijn er weinig andere opties. De kans dat hun aanklacht tegen vaak machtige mannen serieus wordt genomen is - of was - niet zo groot. Kleiner dan wanneer je, ik noem eens iemand, Catherine Deneuve heet. Heksenjacht klinkt inderdaad lekker, maar je zou het ook onmacht kunnen noemen.